

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 26CoCsp/3/2026
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8125202657
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Jančíková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2026:8125202657.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Jančíkovej a členov senátu JUDr. Marianny Hirkovej a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX C., zastúpená D. E. F., advokát, so sídlom G.. H. XXX/XX, XXX XX G., proti žalovanému: Intrum Slovakia s. r. o., so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zastúpený: D. D. F., advokát, so sídlom I. XX, XXX XX B. - I. J. G. I., o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1.300,- eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k.: 15Csp/40/2025 - 57 zo dňa 6.11.2025, takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., ktorým žalobe čiastočne vyhovel, a vo výroku III. o trovách konania.

II. Žalobkyni p r i z n á v a proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k.: 15Csp/40/2025 - 57 zo dňa 6.11.2025, v I. výroku uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 720,- eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, v II. výroku v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, v III. výroku priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % počítaných zo sumy uvedenej vo výroku I. rozsudku, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Žalobkyňa sa žalobou doručenu súdu dňa 7.4.2025 domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 1.300,- EUR titulom primeraného finančného zadosťučinenia, keďže rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 18Csp/92/2024 zo dňa 5.2.2025 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 18Csp/92/2024 zo dňa 25.2.2025 bolo určené, že úver poskytnutý zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 10.4.2008 je bezúročný a bez poplatkov a určil neprijateľnosť 8 zmluvných podmienok (1/ oboznámenie sa s obchodnými podmienkami a záväzok ich dodržania, 2/ dohoda o zrážkach zo mzdy, 3/ započítavanie platieb spotrebiteľa, 4/ následok pre nesprávne uvedenie variabilného symbolu platby, 5/ započítanie pohľadávok, 6/ dojednanie o zmluvnej pokute, 7/ predĺženie premlčacej doby, 8/ dojednanie o rozhodcovskej doložke) a to podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Keďže žalobkyňa bola nútená brániť porušenie svojich spotrebiteľských práva, vznikol jej nárok na primerané finančné zadosťučinenie (ďalej aj „PFZ“), pričom výšku uplatneného nároku v žalobe odôvodnila tým, že sumu 500,- eur požaduje vo vzťahu k určeniu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (zodpovedajúcej cca 1 sumy, o ktorú sa mienil žalovaný obohatiť, keďže úver bol poskytnutý vo výške 1.659,70 eur a žiadal vrátiť 2.657,64 eur) a sumu 800,- eur vo vzťahu k 8 neprijateľným zmluvným

podmienkam (za každé porušenie vo výške 100,- eur), tak aby priznané PFZ splnilo svoje funkcie – sankčná, odradzujúca, relutárna.

3. Žalobkyňa k žalobe pripojila listiny – rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 18Csp/92/2014 zo dňa 5.2.2024, opravné uznesenie Okresného súdu Prešov sp. zn. 18Csp/92/2024 zo dňa 25.2.2025.

4. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe nárok žalobkyne neuznal, pričom namietal, že zmluvu o spotrebiteľskom úvere so žalobkyňou neuzatváral, teda nebol účastníkom úverového vzťahu, zmluvné podmienky nekreoval, preto sa nemohol dopustiť porušenia práv spotrebiteľa. Žalovaný tiež dodal, že voči žalobkyňi si nároky z neprijateľných zmluvných podmienok neuplatňoval. Žalovaný nesúhlasil, že inštitút PFZ má plniť sankčnú funkciu a funkciu reparačnú. V poslednom bode žalovaný namietal výšku požadovaného PFZ z dôvodu neprimeranosti.

5. Súd prvej inštancie považoval za preukázané, že Okresný súd Prešov rozsudkom sp. zn. 18Csp/92/2024 zo dňa 05.02.2025, ktorý nadobudol právoplatnosť 27.02.2025, v konaní proti žalovanému určil bezúročný a bez poplatkov úver a 8 neprijateľných zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.04.2008.

6. Zistený skutkový stav a nárok uplatnený žalobcom súd prvej inštancie posúdil podľa ust. § 53 ods. 1 zákona č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ust. § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, a ust. § 52 ods. 1 až ods. 4 Občianskeho zákonníka

7. Súd prvej inštancie usúdil, že žalobkyňa bez akýchkoľvek pochybností v inom súdnom konaní úspešne uplatnila právo na plnenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení vychádzal teda z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú, aby dostatočne odradilo dodávateľa od získavania plnení vyplývajúcich z neprijateľných zmluvných podmienok a jednak ho treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma, v prejednávanej veci podľa súdu prvej inštancie k vzniku ujmy na strane žalobkyne bez akýchkoľvek pochybností došlo. Žalobkyňa aj s prihliadnutím na postoj žalovaného vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 18Csp/92/2024, v ktorom spochybňoval dôvodnosť žaloby, bola nedôvodne vystavená psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty, a to až do doby právoplatného skončenia konania.

8. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia súd prvej inštancie zdôraznil, že táto závisí od úvahy súdu, pri ktorej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závažného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. Za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, súd prvej inštancie považoval finančné zadosťučinenie vo výške 80,- eur v časti základného konania o určenie úveru za bezúročný a bez poplatkov a o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky a to za každý výrok rozsudku, ktorý bol predmetom základného konania (teda 9 výrokov), spolu v sume 720,- eur. Podľa súdu prvej inštancie žalobkyňa ako dlžník bola pritom vystavená nutnosti iniciovať riadne súdne konanie ďalej v ňom pokračovať až do jeho záveru, a to za situácie, kedy bola vystavená právnej neistote vo vzťahu k svojej majetkovej sfére od 10.04.2008, kedy došlo k uzavretiu predmetnej spotrebiteľskej zmluvy až do rozhodnutia súdu dňa 05.02.2025, teda viac než 16 rokov. Priznané finančné zadosťučinenie v celkovej výške 720,- eur je podľa súdu prvej inštancie vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného a je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri dojednávaní úverových zmlúv závažne konal.

9. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 a 2 CSP, pričom plne úspešnej žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému nárok v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku, pričom pre výpočet trov právneho zastúpenia sa bude vychádzať z výšky priznanej sumy, pretože žalobkyňa bola úspešná v základe nároku, ktorého výška záležala na posúdení súdu.

10. V zákonom stanovenej lehote proti I. a III. výroku rozsudku podal odvolanie žalovaný, z dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 50,- eur z titulu primeraného finančného zadosťučinenia, a žiadnej zo strán náhradu trov konania nepriznal.

10.1 Podľa žalovaného súd prvej inštancie porušil jeho právo na spravodlivý súdny proces, tým že nerešpektoval právo strany na riadne, zrozumiteľné a preskúmateľné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Hoci súd prvej inštancie zistil u žalobkyne splnenie podmienok pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, v odôvodnení sa však nezaoberal skutočnosťami, ktoré by mu umožnili posúdiť a vyhodnotiť primeranosť tohto finančného zadosťučinenia, keďže z hľadiska jeho výšky a rozsahu musí byť odôvodnenie presvedčivé, pretože posúdenie spočíva na voľnej úvahe súdu. Tak ako žalovaný uvádzal aj pred súdom prvej inštancie, inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na neprimerané finančné obohacovanie sa spotrebiteľa, respektíve na kompenzáciu jeho majetkovej škody. Žalovaný dodal, že žalobkyňa žiadne okolnosti odôvodňujúce výšku uplatneného nároku dôkazmi nepreukázala. Podľa žalovaného výška nároku musí byť objektívne preukázaná, pričom dôkazná povinnosť a povinnosť tvrdenia je v tomto prípade na strane spotrebiteľa. Súd prvej inštancie podľa žalovaného primeranosť výšky priznaného nároku len stroho odôvodnil, že táto suma je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného. Z odôvodnenia rozsudku podľa žalovaného nevyplýva vznik negatívnych dôsledkov v súkromnom a spoločenskom živote žalobkyne z dôvodu porušenia jej spotrebiteľských práv jeho právnym predchodcom. Taktiež sa nenaplnila hrozba straty finančných prostriedkov, keďže žalobkyňa na úhradu pohľadávky z nesplateného úveru poskytnutého právnym predchodcom na základe zmluvy zo dňa 10.04.2018 nič neplnila, čo súd prvej inštancie vôbec nezohľadnil.

10.2 Žalovaný taktiež upozornil, že súd prvej inštancie vôbec nezohľadnil ani tú skutočnosť, na ktorú upozorňoval v procesnej obrane, a to že úverovú zmluvu ani zmluvné podmienky určené za neprijateľné žalovaný nekreoval. Voči žalobkyni si nároky z neprijateľných zmluvných podmienok neuplatňoval, preto je nesprávne rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorý uviedol vo svojom odôvodnení, že priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri dojednávaní úverových zmlúv závadne konal. Žalovaný taktiež uviedol vo svojom odvolaní, že súd prvej inštancie sa nezaoberal dostatočne otázkou skúmania primeranosti finančného zadosťučinenia. Podľa žalovaného výška primeraného finančného zadosťučinenia by mohla byť postačujúca v sume maximálne 50,- eur.

11. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je jasné, stručné a zrozumiteľné a spĺňa nároky podľa právnych predpisov. Žalobkyňa s tvrdeniami žalovaného uvedených v odvolaní nesúhlasí, a je toho názoru, že jeho jednotlivé argumenty iba preukazujú opodstatnenosť žaloby, pretože žalovaný si nepriznáva pochybenie a porušenie spotrebiteľských noriem a jej práv, čo len odôvodňuje opodstatnenosť podanej žaloby s poukazom na iné ciele inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia. Podľa žalobkyne je súdu známe, že žalovaný dlhodobo a vo veľkom rozsahu porušuje spotrebiteľské práva a naďalej používa nekalé obchodné praktiky, kedy sa snaží finančne obohatiť na úkor spotrebiteľov, a v analógii s terminológiou trestného práva poukazuje, že zo strany žalovaného ide o špeciálnu recidívu dodávateľa.

11.1 Žalobkyňa je toho názoru, že dostatočne preukázala dôvodnosť základu nároku, ale aj priznanú výšku, k čomu dodala, že v súdnom konaní sa musela zaktivizovať, vyhľadať advokáta a vec s ním prejednať, pričom advokát musel podať relevantnú žalobu, ako aj podania. Je toho názoru, že zo strany žalovaného sa jedná o mimoriadne závažné porušenie spotrebiteľských práv, ktoré malo bezpochyby majetkový charakter. Výšku priznaného primeraného finančného zadosťučinenia považuje žalobkyňa s ohľadom na výšku sankcií podľa zákona o ochrane spotrebiteľov za primeranú. Žalobkyňa tiež poukázala na aktuálne rozhodnutia odvolacieho súdu (Krajský súd v Prešove), pričom v rozhodnutí sp. zn. 22CoCsp/12/2025 zo dňa 30.09.2025 odvolací súd nepovažoval za primeranú sumu primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 50,- eur a došlo k zmene rozhodnutia súdu prvej inštancie. Ďalej poukázala žalobkyňa aj na ďalšie rozhodnutia odvolacieho súdu, čo sa týka priznávania výšky primeraného finančného zadosťučinenia, pričom podľa odvolacieho súdu je primerané priznať finančné zadosťučinenie vo výške 150,- eur za každé porušenie práv spotrebiteľa. Záverom žalobkyňa tiež poukázala na aktuálne rozhodnutie, čo do priznanej výšky za každú judikovanú neprijateľnú zmluvnú podmienku, v ktorých súdy priznali až 400,- eur za každú takúto podmienku, pričom ide o rozsudok

Mestského súdu Košice sp. zn. 24Csp/101/2023 zo dňa 22.02.2024, v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9CoCsp/22/2024 zo dňa 07.08.2024, a taktiež rozsudok Okresného súdu Bardejov sp. zn. SK – 2Csp/26/2023 zo dňa 30.01.2024 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súd v Prešove sp. zn. 13CoCsp/28/2024 zo dňa 05.11.2024.

11.2 Žalobkyňa navrhla odvolaciemu súdu, aby napadnuté výroky I. a III. ako vecne správny potvrdil.

12. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že rozsudok je potrebné v jeho napadnutej časti potvrdiť.

13. So zreteľom na obsah odvolania žalovaného bol v odvolacom konaní preskúmaný výrok I. napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie vyhovel žalobe v časti o zaplatenie 720,- eur, ako aj súvisiaci výrok III. o trovách konania. Keďže výrok II., ktorým bolo žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, žalobkyňa odvolaním nenapadla, nebol preto v odvolacom konaní predmetom preskúmania a ako taký nadobudol právoplatnosť.

14. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne opierajúci sa o ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej ako „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), upravujúce práva spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak sa na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za porušenie zodpovedá.

15. „Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.“ (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019).

16. Žalobkyňa si uplatnila nárok na náhradu primeraného finančného zadosťučinenia v celkovej výške 1.300,- eur titulom úspešného uplatnenia (bránenia) svojich spotrebiteľských práv v spore vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 18Csp/92/2024 a to za určenie spotrebiteľského úveru za bezúročný a bez poplatkov v sume 500,- eur a za každú určenú neprijateľnú zmluvnú podmienku v sume 100,- eur (celkom 8 neprijateľných zmluvných podmienok – 800,- eur).

17. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že v konaní bolo preukázané splnenie všetkých zákonných podmienok v zmysle ust. § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa. Tvrdenie žalobkyne o úspechu v základnom konaní bolo preukázané rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 18Csp/92/2024 - 85 zo dňa 5.2.2024, ktorým súd vyhovel žalobe žalobkyne domáhajúcej sa ochrany svojich spotrebiteľských práv ust. v zákone 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Za stavu, keď týmto rozsudkom došlo k vyhovaniu žaloby v časti určenia neprijateľných zmluvných podmienok, ako

aj v časti určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru, sa odvolací súd stotožňuje so súdom prvej inštancie, že v tejto veci základ nároku je daný. Bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenie práva alebo povinnosti umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie.

18. Žalovaný namietal, že zmluvné podmienky vyslovené za neprijateľné nekreoval, a taktiež si voči žalobkyni nároky z neprijateľných zmluvných podmienok neuplatňoval. Odvolací súd je však toho názoru, že skutočnosť, že zmluvu o úvere Expres pôžička zo dňa 10.4.2008 uzavretú medzi právnym predchodcom žalovaného a žalobkyňou žalovaný nekoncepcoval, ho nezbavuje zodpovednosti za porušenie zákonných povinností. Domáhať sa práva na primerané finančné zadosťučinenie má spotrebiteľ voči porušiteľovi (dané základným konaním) a od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. Žalovaný fakticky mohol vykonať práva pôvodného veriteľa z úveru a domáhať sa zaplata pohľadávky. Je teda subjektom, ktorý bol oprávnený prijímať plnenia z úveru. Ak žalovaný na jednej strane je subjektom, ktorý si mohol uplatňovať plnenie voči dlžníkovi, tak na druhej strane ostáva jeho vecná legitímácia zachovaná aj v prípade, ak žaloba týkajúca sa spotrebiteľskej zmluvy smeruje voči nemu ako žalovanému. Nadobudnutie pohľadávky voči dlžníkovi, ktorý je spotrebiteľom, je rizikom, že v súdnom konaní budú zmluvné podmienky, postupy veriteľov podrobené skúmaniu súdom a v prípade zistenia porušenia právnych predpisov zameraných na ochranu spotrebiteľa budú voči zodpovednej osobe vyvolané následky a uložené sankcie predpokladané zákonom.

19. „Zodpovedným subjektom, od ktorého je možné požadovať primerané finančné zadosťučinenie v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nemusí byť iba jedna zo sporových strán v súdnom konaní, v ktorom bol spotrebiteľ úspešný“ (pozri Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 24. augusta 2022, sp. zn. 7Cdo 80/2020, zverejnený pod R 47/2022 v Zbierke rozhodnutí Najvyššieho súdu, 4/2022).

20. Odvolací súd v súvislosti so svojim záverom, že je daná pasívna vecná legitímácia žalovaného v danom prípade podporne a analogicky poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/125/2018 zo dňa 27.06.2019 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 72/2019, podľa ktorého právo spotrebiteľa domáhať sa na súde určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru zostáva zachované aj voči tomu, na koho dodávateľ postúpil svoju pohľadávku z úveru. Ak zostáva zachované právo spotrebiteľa domáhať sa na súde voči tomu, na koho dodávateľ postúpil svoju pohľadávku z úveru, určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru, uvedené následne môže viesť k žalobe spotrebiteľa proti postupníkovi podľa § 3 ods. 5 zákona 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, preto niet dôvod pre záver, že by žalovaný nemal byť pasívne vecne legitimovaný.

21. „Nevylučuje sa ani možnosť, že by sa spotrebiteľ domáhal jednou žalobou súčasne ochrany svojho práva a priznania finančného zadosťučinenia. V prípade, ak je spotrebiteľ v základnom konaní úspešný, či už ako žalobca pri domáhaní sa svojho práva alebo ako žalovaný pri bránení svojho práva, naplnia sa tak podmienky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spotrebiteľa spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Práve inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou.“ (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/107/2021 zo dňa 28.2.2023) Aj z uvedeného názoru Najvyššieho súdu SR potom nepriamo vyplýva, že ak sa spotrebiteľ môže jednou žalobou domáhať súčasne ochrany svojho práva a priznania finančného zadosťučinenia, potom by nemal byť dôvod na vyslovenie nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v tomto prípade, keď žalobkyňa sa úspešne domohla proti tomuto žalovanému ochrany svojich spotrebiteľských práv v samostatnom konaní vedenom pred Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 18Csp/92/2024 len z dôvodu, že žalovaný zmluvu o spotrebiteľskom úvere nekreoval.

22. Čo sa týka výšky priznaného finančného zadosťučinenia, odvolací súd je toho názoru, že spotrebiteľ nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie nie len v prípade vzniku ujmy, ale už aj vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práva spotrebiteľa vzniknúť mohla. Spotrebiteľ nie je povinný odôvodňovať vzniknutú ujmu a stav právnej neistoty, prípadne uvádzať iné skutočnosti, týkajúce sa nároku na primerané

finančné zadosťučinenie bezprostredne v konaní, v ktorom bolo vyslovené porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Pri posudzovaní predmetného nároku je potrebné podrobiť prieskumu a vyhodnotiť, či v danom zmluvnom vzťahu existovala čo i len hrozba vzniku ujmy. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy.

23. Odvolací súd tiež poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zverejnené ako R 48/2022 v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 4/2022, ktorého právna veta znie: „Pre priznanie práva na zadosťučinenie spotrebiteľa, ktorý úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, je rozhodujúcim kritériom primeranosť požadovaného zadosťučinenia; jeho konkrétnu výšku určuje súd úvahou so zreteľom na okolnosti každého jednotlivého prípadu.“ (Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 30. júna 2022, sp. zn. 7Cdo/92/2021). Teda z uvedeného vyplýva, že výška finančného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu, pričom nie sú stanovené žiadne kritéria pre určovanie jeho výšky. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Odvolací súd tiež poukazuje, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia, treba vychádzať z toho, že primerané finančné zadosťučinenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, a jednak podľa názoru odvolacieho súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa nekalého konania voči ďalším spotrebiteľom nedopustí. Uvedené závery plne korešponujú s rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019.

24. Odvolací súd je tiež toho názoru, že poskytovanie právnej ochrany v dôsledku porušenia práv strán sporu má byť vyvážené a nemôže slúžiť neprimeranému finančnému obohacovaniu spotrebiteľa. Žalobkyňa sa rozhodla chrániť svoje spotrebiteľské práva súdnou cestou, s čím súvisí vynakladanie prostriedkov a času na vyhľadanie odbornej pomoci. Nie je snáď ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môžeme vnímať aj ako sankciu, ktorá má postihovať toho, kto vo vzťahu k spotrebiteľovi postupoval v rozpore so zákonom, pričom v tejto veci záver o porušení spotrebiteľského práva bol v konaní pred súdom prvej inštancie preukázaný.

25. Výška primeraného finančného zadosťučinenia podľa zákona o ochrane spotrebiteľa spočíva na voľnej úvahe súdu, ktorá nemôže byť svojvoľná. Výška primeraného finančného zadosťučinenia je posudzovaná podľa subjektívnej povahy a zohľadňuje všetky skutočnosti, čo viedli spotrebiteľa k podaniu žaloby, pričom pri určení kvantifikácie nároku by sa podľa odvolacieho súdu mohli zohľadniť aj okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa. Konkrétna výška priznaného finančného zadosťučinenia musí zohľadňovať skutkové okolnosti danej veci a spĺňať požiadavku primeranosti.

26. Čo sa týka primeranosti priznanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia, odvolací súd sa nestotožňuje s námietkou žalovaného, že ide o neprimeranú sumu, keďže bolo jednoznačne konštatované porušenie spotrebiteľských práv a tiež treba dodať, že výška priznaného primeraného finančného zadosťučinenia vychádza z úvahy súdu. Odvolací súd je toho názoru, že priznaná suma 720,- eur zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyni ako spotrebiteľovi satisfakciu, keďže táto je súčtom za úspech v časti určenia spotrebiteľského úveru za bezúročný a bez poplatkov 80,- eur a tiež v časti určenia neprijateľných zmluvných podmienok 8 x 80,- eur. Práve tým, že súd prvej inštancie kvantifikoval každý úspech žalobkyne podľa počtu vyhovujúcich výrokov v konaní vedenom pred Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 18Csp/92/2024, nemožno usudzovať, že by jeho závery o primeranosti výšky priznaného primeraného finančného zadosťučinenia boli nepresvedčivé. Súd prvej inštancie tiež vzal do úvahy, že žalobkyňa iniciovala súdne konanie a pokračovala v ňom až do meritórneho rozhodnutia, a teda túto sumu považoval súd prvej inštancie za satisfakciu vzniknutého stavu. Podľa odvolacieho súdu ani skutočnosť, že žalovaný sám si voči žalobkyni nároky z neprijateľných zmluvných podmienok neuplatňoval, nebola spôsobilá pre zmenu úvah o výške priznaného primeraného finančného zadosťučinenia, keďže neuplatnenie práv veriteľa

voči spotrebiteľovi automaticky neznamená zvrátenie škodlivého a protiprávneho stavu vyjadreného v podobe neprijateľných zmluvných podmienok.

27. Predovšetkým je potrebné si uvedomiť, že výsledkom súdneho konania je autoritatívne rozhodnutie, podľa ktorého je v sporovom konaní vždy jedna strana sporu úspešná a druhá strana neúspešná. Súčasťou práva na spravodlivý proces tak nemôže byť právo na to, aby bola procesná strana (žalobca, i žalovaný) pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa všeobecný súd stotožnil práve s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom strany sporu, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom sporových strán, vrátane ich dôvodov a námietok (porov. sp. zn. II. ÚS 4/94, sp. zn. II. ÚS 3/97, sp. zn. I. ÚS 204/2010).

28. Podľa odvolacieho súdu skutočnosti uvedené v odvolaní žalovaného teda neboli spôsobilé spochybníť správnosť skutkových a právnych záverov, ku ktorým dospel súd prvej inštancie, preto odvolanie žalovaného z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov nemožno považovať za opodstatnené. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, aj čo do súvisiaceho rozhodnutia o trovách konania pred súdom prvej inštancie.

K trovám konania

29. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 255 ods. 1 a ods. 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

30. V civilnom sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní. Ak mala strana plný úspech vo veci, prizná sa jej tiež celá náhrada nákladov konania, ak mala strana len čiastočný úspech, náhrada nákladov bude pomerne rozdelená. Ak je úspech a neúspech vyvážený, vysloví súd, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

31. Avšak v danom prípade ide o konanie, kde je potrebné rozlišovať úspech čo do základu uplatneného nároku a čo do výšky, pretože výška PFZ v týchto sporoch závisí od úvahy súdu v dôsledku posúdenia okolností jednotlivého prípadu. „Nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, pretože nemožno ho zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Žalobcu je nevyhnutné považovať za plne procesne úspešného, ak mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu (alebo od znaleckého posudku). Žalobcovi teda bude priznaná náhrada trov konania z prisúdenej sumy, avšak v plnej výške“ (pozri Števček, M., Ficová S., a Baricová, J. a kol.: Civilný sporový poriadok, Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 926)

32. Podľa stabilnej rozhodovacej praxe konania, v ktorých rozhodnutie o výške plnenia závisí od úvahy súdu, predstavujú výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok sporového konania. Úvaha súdu sa môže týkať len skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia (nie základu uplatneného nároku). Pre priznanie plnej náhrady trov konania v tomto prípade nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu sporovej strany (v nepatrnej časti alebo prevažnej časti). Úvaha súdu o výške plnenia sa musí opierať o hmotné právo, spravidla o právne normy, v ktorých je rozsah nároku upravený vymedzením právne relevantných kritérií, jeho samotné určenie (vyčíslenie) vyplýva z konkrétnych okolností danej veci. Pre priznanie plnej náhrady trov konania nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu (v nepatrnej časti alebo prevažnej časti), a to ani to, akú sumu v pomere k súdom

priznanej sume strana uplatňovala. Za neúspech sa nepovažuje rozdiel medzi uplatňovanou a priznanou výškou nároku. Predpokladom pre aplikáciu tohto ustanovenia je výlučne skutočnosť, že rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu. (pozri napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove napríklad sp. zn. 13Co/49/2018 zo dňa 28.1.2019, 24Co/49/2017 zo dňa 22.2.2018, 18Co/92/2018 zo dňa 16.01.2019)

33. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania priznal žalobkyni ako úspešnej strane v rozsahu 100% s tým, že o výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

34. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP)

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody - § 421 a § 422 CSP)) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 125 ods. 1 a 2 CSP podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 160 ods. 2 CSP dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci.